

ORGANIZACJA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO

Lista pytań kontrolnych dla specjalisty zewnętrznego ds. bhp lub oceniającego jego pracę pracodawcy

Przedstawiona lista dotyczy podstawowych zagadnień związanych z oceną ryzyka zawodowego. Jest ona przeznaczona dla osób, które przeprowadzają ocenę ryzyka zawodowego jako specjaliści zewnętrzeni oraz dla osób, które chcą sprawdzić jakość usług specjalistów zewnętrznych.

Odpowiedź „tak” oznacza, że przyjęte zasady oceny ryzyka zawodowego są zgodne z dobrą praktyką opisaną w normie PN-N-18002

W przypadku odpowiedzi „nie” należy rozważyć, czy określone pytanie odnosi się do sytuacji w zakładzie pracy. Jeżeli nie (np. w zakładzie pracy nie ma maszyn), należy skreślić obie odpowiedzi i uzasadnić. Jeżeli tak, to zastanowić się nad działaniami prowadzącymi do poprawy procesu oceny ryzyka zawodowego.

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
Planowanie działań związanych z oceną ryzyka zawodowego			
1.	Czy pracodawca lub upoważniona przez niego osoba sprawdzili, czy zewnętrzny specjalista ds. bhp wspomagający przedsiębiorstwo w ocenie ryzyka zawodowego ma odpowiednie kompetencje (zgodne z wymaganymi prawem dla specjalistów ds. bhp)?	☐	☐
2.	Czy zewnętrzny specjalista ds. bhp wspomagający przedsiębiorstwo w ocenie ryzyka zawodowego opracował i przedstawił pracodawcy lub jego przedstawicielowi plan oceny ryzyka zawodowego?	☐	☐
3.	Czy lekarz medycyny pracy dostarcza informacji dotyczących zdrowia i możliwości psychofizycznych pracownika, potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego lub uczestniczy w ocenie?	☐	☐
4.	Czy w razie potrzeby pracodawca zapewnia możliwość konsultowania problemów związanych z oceną ryzyka zawodowego z dodatkowymi specjalistami?	☐	☐
5.	Czy kadra kierownicza i pracownicy nadzoru zostali przeszkoleni w zakresie oceny ryzyka zawodowego?	☐	☐
6.	Czy specjalista zewnętrzny ustalił z pracodawcą lub jego przedstawicielem zasady konsultowania działań w zakresie oceny ryzyka zawodowego z pracownikami i/lub ich przedstawicielami na wszystkich etapach jego przeprowadzania?	☐	☐
7.	Czy kadra kierownicza ma obowiązek współpracować przy ocenie ryzyka zawodowego, np. dostarczając odpowiednich informacji i dyskutując wyniki oceny?	☐	☐
8.	Czy ustalono zasady angażowania pracowników w ocenę ryzyka zawodowego (np. w jaki sposób pracownicy przekazują informacje o zagrożeniach specjaliście zewnętrznemu)?	☐	☐
9.	Czy ocena ryzyka zawodowego obejmuje wszystkie stanowiska pracy (również bez stałej lokalizacji, np. sprzętaczka, konserwator)?	☐	☐
Przebieg oceny ryzyka zawodowego			
10.	Czy podczas oceny ryzyka zawodowego są zbierane i analizowane informacje dotyczące:		
10.1.	<ul style="list-style-type: none"> • kwalifikacji pracowników i ich zgodności z wymaganymi dla stanowiska pracy? 	☐	☐
10.2.	<ul style="list-style-type: none"> • badań lekarskich poświadczających zdolność pracowników do wykonywania określonej pracy? 	☐	☐

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
10.3.	<ul style="list-style-type: none"> szkolenia pracowników w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w zakładzie pracy i na stanowisku pracy? 	☐	☐
10.4.	<ul style="list-style-type: none"> informowania pracowników w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym opracowania i udostępnienia wymaganych prawem instrukcji bezpiecznego wykonywania pracy? 	☐	☐
10.5.	<ul style="list-style-type: none"> organizacji czasu pracy? 	☐	☐
10.6.	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacji stanowisk pracy i/lub realizowanych na nich zadań? 	☐	☐
10.7.	<ul style="list-style-type: none"> osób pracujących na ocenianych stanowiskach pracy (ze szczególnym uwzględnieniem szczególnie podatnych na zagrożenia, np. kobiety w ciąży, młodociani lub niepełnosprawni, dla których celowe jest ustalanie szczególnych, nie zdefiniowanych w prawie kryteriów dopuszczalności ryzyka zawodowego? 	☐	☐
10.8.	<ul style="list-style-type: none"> maszyn, narzędzi i innych urządzeń technicznych i ich utrzymania (np. harmonogramy konserwacji)? 	☐	☐
10.9.	<ul style="list-style-type: none"> stosowanych materiałów i ich właściwości? 	☐	☐
10.10	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanych zadań, czynności oraz sposobu i czasu ich wykonywania przez pracujące na stanowisku osoby (z uwzględnieniem zadań nieprodukcyjnych, jak np. konserwacja maszyn lub sprzątanie stanowiska pracy)? 	☐	☐
10.11.	<ul style="list-style-type: none"> wymagań przepisów prawnych i norm, odnoszących się do analizowanego stanowiska? 	☐	☐
10.12.	<ul style="list-style-type: none"> zagrożeń, które już zostały zidentyfikowane i ich źródeł? 	☐	☐
10.13.	<ul style="list-style-type: none"> możliwych skutków występujących zagrożeń? 	☐	☐
10.14.	<ul style="list-style-type: none"> stosowanych środków ochronnych? 	☐	☐
10.15.	<ul style="list-style-type: none"> wypadków przy pracy oraz zdarzeń potencjalnie wypadkowych na analizowanych stanowiskach pracy? 	☐	☐
10.16.	<ul style="list-style-type: none"> chorób zawodowych oraz innych dolegliwości zdrowotnych występujących na analizowanym stanowisku pracy? 	☐	☐
10.17.	<ul style="list-style-type: none"> działań osób niezatrudnionych na ocenianym stanowisku pracy które mogą powodować dodatkowe zagrożenia? 	☐	☐
10.18.	<ul style="list-style-type: none"> psychospołecznego środowiska pracy? 	☐	☐

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
11.	Czy zewnętrznemu specjalście udostępnia się informacje takie jak:		
11.1.	• dane techniczne o stosowanych na stanowisku maszynach, narzędziach i innych urządzeniach?	☐	☐
11.2.	• dokumentację techniczno-ruchową?	☐	☐
11.3.	• instrukcje stanowiskowe?	☐	☐
11.4.	• wyniki pomiarów czynników szkodliwych i/lub niebezpiecznych oraz uciążliwych, występujących na stanowisku pracy?	☐	☐
11.5.	• wyniki badań ankietowych odnoszących się do psychospołecznego środowiska pracy?	☐	☐
11.6.	• dokumentację wypadków przy pracy i zdarzeń potencjalnie wypadkowych?	☐	☐
11.7.	• dokumentację dotyczącą chorób zawodowych i innych chorób związanych z pracą?	☐	☐
11.8.	• dokumentację dotyczącą szkoleń i badań lekarskich pracowników?	☐	☐
12.	Czy w celu pozyskania informacji przeprowadzono :		
12.1.	• obserwacje środowiska pracy?	☐	☐
12.2.	• obserwacje zadań wykonywanych na stanowisku pracy?	☐	☐
12.3.	• obserwacje zadań wykonywanych poza stanowiskiem pracy?	☐	☐
12.4.	• wywiady z pracownikami i/lub ich przedstawicielami?	☐	☐
12.5.	• obserwacje czynników zewnętrznych, które mogą wpłynąć na stanowisko pracy (np. prace wykonywane przez pracowników na innych stanowiskach pracy, czynniki atmosferyczne)?	☐	☐
12.6.	• analizę organizacji działań, których celem jest zapewnienie właściwych warunków pracy?	☐	☐
13.	Czy ustalony został sposób identyfikowania zagrożeń na stanowiskach pracy?	☐	☐
14.	Czy na etapie identyfikacji zagrożeń rozważane są:		
14.1.	• zagrożenia podczas poruszania się na terenie zakładu pracy?	☐	☐

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
14.2.	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia przy obsłudze maszyn? 	☐	☐
14.3.	<ul style="list-style-type: none"> • niebezpieczne substancje chemiczne i pyły? 	☐	☐
14.4.	<ul style="list-style-type: none"> • szkodliwe czynniki fizyczne (np. hałas, drgania, mikroklimat)? 	☐	☐
14.5.	<ul style="list-style-type: none"> • wysiłek fizyczny, dźwiganie? 	☐	☐
14.6.	<ul style="list-style-type: none"> • pozycja przy pracy, powodująca obciążenie statyczne układu mięśniowo - szkieletowego? 	☐	☐
14.7.	<ul style="list-style-type: none"> • oświetlenie stanowisk pracy? 	☐	☐
14.8.	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia psychospołeczne (stres, przemoc fizyczna i psychiczna)? 	☐	☐
14.9.	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki biologiczne? 	☐	☐
14.10.	<ul style="list-style-type: none"> • inne zagrożenia, np. zgłaszane przez pracowników? 	☐	☐
15.	Czy ustalono metody oszacowania ryzyka zawodowego?	☐	☐
16.	Czy metody oszacowania ryzyka zawodowego są dobierane w zależności od zidentyfikowanych zagrożeń?	☐	☐
17.	Czy wybrane metody oszacowania ryzyka zawodowego uwzględniają potrzebę uwzględniania wymagań prawa na etapie wyznaczania dopuszczalności ryzyka zawodowego?	☐	☐
18.	Czy specjalista zewnętrzny ma świadomość, że nie należy podejmować prób oszacowania tego ryzyka dla całego stanowiska pracy?	☐	☐
19.	Czy oszacowanie ryzyka zawodowego jest wykorzystywane do dyskusji na temat potencjalnych, niekorzystnych dla zdrowia i życia pracowników następstw występujących zagrożeń oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia?	☐	☐
20.	Czy przy podejmowaniu decyzji dotyczących dopuszczalności ryzyka zawodowego związanego ze zidentyfikowanymi zagrożeniami są uwzględniane:		
20.1.	<ul style="list-style-type: none"> • wymagania prawa i norm? 	☐	☐
20.2.	<ul style="list-style-type: none"> • opinie pracowników? 	☐	☐
20.3.	<ul style="list-style-type: none"> • stan zdrowia pracowników? 	☐	☐

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
20.4.	<ul style="list-style-type: none"> wiek pracowników? 	☐	☐
20.5.	<ul style="list-style-type: none"> pleć pracowników? 	☐	☐
20.6.	<ul style="list-style-type: none"> opinia lekarza medycyny pracy? 	☐	☐
Działania wynikające z oceny ryzyka zawodowego			
21.	Czy, jeżeli ryzyko zawodowe jest niedopuszczalne, działania w celu jego ograniczenia są podejmowane natychmiast?	☐	☐
22.	Czy, jeżeli to potrzebne, wyniki oceny ryzyka zawodowego są wykorzystywane do planowania działań zmierzających do ograniczania ryzyka zawodowego?	☐	☐
23.	Czy wyniki oceny ryzyka zawodowego są brane pod uwagę przy ustalaniu potrzebnych kompetencji i potrzeb szkoleniowych oraz informacyjnych?	☐	☐
24.	Czy propozycje działań zmierzających do oceny ryzyka zawodowego są konsultowane z pracownikami i/lub ich przedstawicielami?	☐	☐
25.	Czy przy planowaniu działań ograniczających ryzyko zawodowe związane ze zidentyfikowanymi zagrożeniami bierze się pod uwagę konieczność:		
25.1.	<ul style="list-style-type: none"> likwidowania zagrożeń u źródeł ich powstawania? 	☐	☐
25.2.	<ul style="list-style-type: none"> dostosowania warunków i procesów pracy do możliwości pracownika, w szczególności przez odpowiednie projektowanie i organizowanie stanowisk pracy, dobór maszyn i innych urządzeń technicznych oraz narzędzi pracy, a także metod produkcji i pracy? 	☐	☐
25.3.	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenia uciążliwości pracy, zwłaszcza pracy monotonnej i pracy w ustalonym z góry tempie, oraz ograniczenia negatywnego wpływu takiej pracy na zdrowie pracowników? 	☐	☐
25.4.	<ul style="list-style-type: none"> stosowania nowych rozwiązań technicznych? 	☐	☐
25.5.	<ul style="list-style-type: none"> zastępowania niebezpiecznych procesów technologicznych, urządzeń, substancji i innych materiałów - bezpiecznymi lub mniej niebezpiecznymi? 	☐	☐
25.6.	<ul style="list-style-type: none"> nadawania priorytetu środkom ochrony zbiorowej przed środkami ochrony indywidualnej? 	☐	☐

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
25.7.	<ul style="list-style-type: none"> instruowania pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy? 	☐	☐
Dokumentowanie oceny ryzyka zawodowego			
26.	Czy dokument potwierdzający dokonanie oceny ryzyka zawodowego zawiera lub wskazuje dokumenty zawierające:		
26.1.	<ul style="list-style-type: none"> opis ocenianego stanowiska pracy, w tym informacje dotyczące: 	☐	☐
26.2.	<ul style="list-style-type: none"> stosowanych maszyn, narzędzi i materiałów? 	☐	☐
26.3.	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanych zadań? 	☐	☐
26.4.	<ul style="list-style-type: none"> występujących na stanowisku niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy? 	☐	☐
26.5.	<ul style="list-style-type: none"> stosowanych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej? 	☐	☐
26.6.	<ul style="list-style-type: none"> osób pracujących na tym stanowisku, ze szczególnym uwzględnieniem osób szczególnie podatnych na zagrożenia? 	☐	☐
26.7.	<ul style="list-style-type: none"> wyniki oceny ryzyka zawodowego dla każdego z czynników środowiska pracy oraz niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające to ryzyko? 	☐	☐
26.8.	<ul style="list-style-type: none"> datę przeprowadzonej oceny oraz osoby dokonujące ocenę? 	☐	☐
Informowanie o ryzyku zawodowym			
27.	Czy specjalista zewnętrzny ustalił z pracodawcą lub jego przedstawicielem, kto i w jaki sposób informuje pracowników o ryzyku zawodowym?	☐	☐
28.	Czy osoba, która informuje pracowników o ryzyku zawodowym przekazuje im informacje dotyczące:		
28.1.	<ul style="list-style-type: none"> zagrożeń i ich możliwych skutków? 	☐	☐
28.2.	<ul style="list-style-type: none"> niezbędnych środków ochrony? 	☐	☐
28.3.	Czy pracownicy są informowani o ryzyku zawodowym w sposób zrozumiały (czyli przekazywane są czytelne informacje o zagrożeniach i ich skutkach), bez koncentrowania się na podawaniu wskaźników liczbowych?	☐	☐

L.p.	PYTANIE	Tak	Nie
Monitorowanie skuteczności środków ochrony i przegląd oceny ryzyka zawodowego			
29.	Czy specjalista zewnętrzny uzgodnił z pracodawcą lub jego przedstawicielem zasady przeglądu i ponownej oceny ryzyka zawodowego?	☐	☐
30.	Czy ustalono, że przeprowadzany będzie przegląd lub ponowna ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy:		
30.1.	<ul style="list-style-type: none"> przy wprowadzaniu zmian na stanowiskach pracy (np. technologicznych lub organizacyjnych, w tym zmian osób pracujących na stanowisku pracy lub ich stanu zdrowia)? 	☐	☐
30.2.	<ul style="list-style-type: none"> po zmianie obowiązujących wymagań, odnoszących się do ocenianych stanowisk pracy? 	☐	☐
30.3.	<ul style="list-style-type: none"> po stwierdzeniu, że stosowane środki ochrony są nieskuteczne lub niewłaściwe w świetle nowych informacji? 	☐	☐
30.4.	<ul style="list-style-type: none"> jeżeli istnieje konieczność wprowadzenia zmian w stosowanych środkach ochrony, stwierdzona np. w wyniku monitorowania ich funkcjonowania, badania wypadku przy pracy lub zdarzenia potencjalnie wypadkowego, a także badania przyczyn chorób i dolegliwości związanych z pracą? 	☐	☐